

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Kõne

Brüssel, 28. september 2017

Euroopa Kontrollikoja presidendi Klaus-Heiner Lehne kõne

**Euroopa Kontrollikoja 2016. aasta aastaaruande esitlemine
Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjonis**

Kehtib esitatud tekst. Erinevuste korral tuleb lähtuda suulisest tekstist.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

Youtube: [EUAuditors](https://www.youtube.com/EUAuditors)

eca.europa.eu

Lugupeetud esimees,
lugupeetud asepresident Günther Oettinger,
lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed

Sel aastal täitub Euroopa Kontrollikoja asutamisest 40 aastat. Euroopa Liidu poliitiline olukord, finants- ja majandusolud on viimase neljakümne aasta jooksul märkimisväärselt muutunud. Viimasel ajal tekkinud väljakutsed, milleks on finants- ja majanduskriis, enneolematult suur rändevoog, kliimamuutused ja terrorism, tunduvad suuremad kui kunagi varem. Osa inimestest ei arva, et EL suudaks edukalt tagada rahu ja jõukuse, vaid peavad liitu üleilmastumises peituvaks Trooja hobuseks.

Kõik nimetatud probleemid on pannud proovile ELi kodanike usalduse liidu ja liikmesriikide institutsioonidesse, mistõttu peame meie kui nende institutsioonide töötajad sellele reageerima ja oma vastutusvaldkondades tulemusi saavutama. Mul on hea meel teatada, et selles valdkonnas on meil häid uudiseid.

Kontrollikoda järeltab, et ELi 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne annab ELi finantsolukorrast õige ja õiglase ülevaate. Kontrollikoda esitab taas positiivse arvamuse, nagu ta on seda teinud juba alates aastast 2007. 2016. aasta tulud ei olnud olulisel määral vigadest mõjutatud. Kuid ennekõike on ELi eelarvest tehtud maksete hinnanguline veamäär viimastel aastatel **jätkuvalt vähenenud**. 2016. aastal auditeeritud kuludest ligi poole puhul oli veamäär allpool 2 % suurust olulisuse piirmäära.

Seetõttu esitab kontrollikoda 2016. aasta maksete kohta **märkusega** (mitte vastupidise) **arvamuse**. See on **esimene** märkusega arvamus pärast 1994. aastat, mil iga-aastast kinnitavat avaldust esitama hakati, ning see näitab, et ELi kulutuste kvaliteet on **märkimisväärselt paranenud**.

Täpsemalt öeldes oli ELi kulutuste hinnanguline veamäär 2016. aastal 3,1 % (2015. aastal 3,8 % ja 2014. aastal 4,4 %).

Toetusõigustel põhinevate maksete aluseks on teatud tingimuste täitmine ja need moodustavad ligi 49 % ELi kulutustest. Nende maksete veamäär oli alla 2 %. Toetusõigustel põhinevad maksed hõlmavad põllumajandustootjatele makstavaid otsetoetusi, üliõpilaste ja teadlaste stipendiumeid ning personalikuluseid. Loodusvarade valdkonna rubriigi „Turg ja otsetoetused” hinnanguline veamäär oli 1,7 % ja rubriigi „Haldus” veamäär 0,2 %.

Kulude hüvitamisel põhinevate maksete puhul oli hinnanguline veamäär aga suurem. Majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse rubriigi hinnanguline veamäär oli 4,8 %, loodusvarade valdkonna rubriigis „Maaelu areng, keskkond, kliimameetmed ja kalandus” oli see 4,9 %.

Liikmesriikide ja komisjoni jõupingutuste tulemusel üldine hinnanguline veamäär küll vähenes, kuid kontrollikoda leidis, et olemasoleva teabe alusel oleks võinud ära hoida või avastada ja parandada **veelgi rohkem** vigu. Kontrollikoja arvates tähendab see, et ELi kulutuste täiendavaid kontrole ei ole vaja, kuid olemasolevaid kontrole tuleb asjakohaselt jõustada.

Ma sooviksin juhtida tähelepanu tõsiasjale, et 2016. aastal oli ELi tulevastest eelarvetest tehtavate maksekohustuste summa suurem kui kunagi varem, ehk 238,8 miljardit eurot. 2020. aastal algava perioodi kulutuste kavandamist arvesse võttes tuleks prioriteediks seada **kulukohustuste kuhjumise vähendamine** ning uue kuhjumise ärahoidmine.

Mainisin oma kõne alguses, et meil kõigil on tähtis roll täita, et kindlustada meie kodanike usaldus Euroopa Liidu ja liikmesriikide institutsioonide vastu. Selle raames on oluline, et kodanikud teaksid, et avaliku sektori vahendeid kasutatakse seaduslikult.

Meie kodanikud saavad ELi finantsjuhtimist usaldada vaid siis, kui nende valitud esindajatel on kindlus selle kohta, et kohaldatavaid eeskirju täidetakse. Kontrollikoja kinnitav avaldus ELi raamatupidamisaruannete usaldusväärse ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta on ELi eeskirjade täitmist tunduvalt suurendanud.

Inimesed soovivad võib-olla isegi rohkem teada, **mida nad oma raha eest saavad**. Kas mõne konkreetse maantee või lennuvälja ehitamine oli mõttekas? Kas töökohti ka tegelikult loodi ja majandus kasvas? Kas raha kasutati targalt? Neile küsimustele vastamiseks keskendume üha enam **tulemuslikkusele**. Tahame aidata tagada, et maksumaksjad saaksid oma kulutustest võimalikult suurt kasu.

Selleks tuleb meie audititööd vastavalt muuta. Meil peab olema võimalik avaldada auditiaruanded õigel ajal, et meie käsutuses olevat „pehmet jõudu” parimal moel ära kasutada. Audititöö ja poliitikaalane töö käivad käsikäes. Niisiis, oma missiooni täitmiseks ja meie kodanike praeguste probleemide lahendamiseks on meil kavas ELi eelarve auditeerimist **oluliselt muuta**.

Vigade ennetamisele, avastamisele ja parandamisele suunatud kontrollisüsteemid on paljudes ELi eelarvevaldkondades viimastel aastatel märkimisväärselt tõhustatud. Paremad kontrollisüsteemid annavad meile võimaluse kinnitava avalduse sisu uuesti üle vaadata ja me kavatsime kulutuste korrektsuse hindamisel **neile** edaspidi **rohkem toetuda**. See aitab selgemini näha kõrvaldamata puudusi. Samuti aitab see meil edendada aruandekohustust ja parandada veelgi ELi rahaliste vahendite juhtimist.

Samaaegselt käsitleme ka tegelikke tulemuslikkusega seotud probleeme, nagu kavandatud tulemuste saavutamine, nende mõju ja see, kuidas ELi tegevus inimeste igapäevaelu mõjutab. Uurime, kas ELi tegevus oli parim viis saavutada seda, mida sooviti, ning anname sellest tasakaalustatud viisil aru, tunnustades **saavutusi** ja võttes arvesse **piiranguid**.

Euroopa Kontrollikoda ei soovi mitte ainult parandada seda, kuidas EL toimib. Me soovime aidata oma kodanikel ELi toimimist paremini mõista.

Oleme viimase aasta jooksul selles suunas teinud olulisi samme. Oleme koostanud palju **auditiaruandeid** erinevatel teemadel, nagu noorte tööhõive, pagulaskriis, esmase vastuvõtu süsteem, energiatõhusus ja kliimamuutused.

Lisaks oleme avaldanud **infodokumente**, millest üks on näiteks praeguse mitmeaastase finantsraamistiku vahehindamise kohta. Oleme avaldanud **arvamusi** seadusandlike ettepanekute kohta, mis mõjutavad ELi finantsjuhtimist, ning esitanud oma uuringute ja kogemuse põhjal tähelepanekuid laiemate teemade kohta.

Järgmistel aastakümnetel kavatsime jätkata oma tegevust ELi rahaliste vahendite ja kodanike huvide kaitsjana. Kavatsime jätkuvalt olla **sõltumatu hääl**, kes juhib tähelepanu hästitoimivatele asjadele ja toob päevavalgele ebamugavad tõed valdkondades, kus asjad ei toimi. Maailmas, kus eksitav informatsioon on laialdaselt levinud ja andmeid manipuleeritakse, jätkab Euroopa Kontrollikoda usaldusväärse ja erapooletu teabe jagamist.

Mu daamid ja härrad, olgem selles ebakindlas ja üha enam sissepoole vaatavas maailmas need, kes viivad Euroopa Liitu **positiivse tegevuskavaga** edasi.

Näitame seadusandliku ja eelarvetsükli igas etapis kõik koos, et **EL suudab** tulemuslikult **anda seda**, mis on kodanikele **kõige tähtsam**.

Täna teid tähelepanu eest ja jään meievahelist arvamustevahetust ootama.